

माडी नगरपालिकाको
दोस्रो नगरसभामा प्रस्तुत आर्थिक वर्ष ०७५/०७६ को लागि प्रस्तावित
नीति तथा कार्यक्रम

यस माडी नगरपालिकाको दोस्रो नगर सभाका सभा अध्यक्ष ज्यू लगायत सभाका सम्पूर्ण सदस्य ज्यूहरु

उपस्थित सम्पूर्ण कर्मचारी तथा नगरवासी महानुभावहरु,

राष्ट्रिय स्वाधिनता र जनाधिकारका लागि वीरतापुर्ण बलिदानी दिनुहुने ज्ञात अज्ञात महान शहिदहरु प्रति भावपुर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु ।

यस माडी नगरपालिकाको स्थानीय तहको निर्वाचन मार्फत जनप्रतिनिधि बहाली भएको एक वर्ष पुगिसकेको छ । यस अवधिमा नगरवासीका अनेकौ समस्याहरुलाई सम्बोधन गर्दै आज हामी दोस्रो नगरसभाको उद्घाटन कार्यक्रममा छौ । यहाँ उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरुलाई म यस गरिमामय दोस्रो नगरसभामा हार्दिक स्वागत गर्न चाहन्छु ।

हाम्रो माडी नगरपालिका करिव ३८ कि.मि दुरीमा चितवन जिल्लाको सदरमुकाम भरतपुर देखि टाढा वरिपरी निकुञ्ज र वनजंगलले घेरिएको एउटा सुन्दर हरियाली भएको सानो उपत्यकाको रूपमा अवस्थित सोमेश्वर, गोदक, वैकुण्ठधाम, परशुराम कुण्ड जस्ता रमणीय स्थल रहेका छन् । विकासले तिब्र गति लिइरहेको सुन्दर नगरीको यस दोस्रो नगर सभा समक्ष नगर कार्यपालिकाबाट स्वीकृत नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउदा आफैलाई गौरवान्वित महसुस गरेको छु ।

सभा अध्यक्ष ज्यू,

प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम गर्ने क्रममा विभिन्न वडा अध्यक्ष ज्यूहरुको नेतृत्वमा छलफल अन्तरक्रिया ,वडा भेला गरेर नगरवासिको संलग्नता र सहभागिता मार्फत बनेको हुँदा निश्चय पनि नगरवासीको आवश्यकतालाई सम्बोधन गरेको छ ,भन्नेमा हामी विश्वस्त छौ ।

प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम गर्दा यस नगरवासीको समृद्धि र उन्नतीलाई केन्द्रविन्दुमा राखिएको छ । माडी अत्यन्तै सुन्दर ठाउँ हो, यसलाई हामीले मणिको रूपमा विकास गर्न सकिने प्रशस्तै सम्भावनाले युक्त ठाउँ हो । कृषि र पर्यटन यस नगर विकासको आधारशिला हो ।

राजनैतिक रूपमा अत्यन्तै सचेत यहाँका नागरिकहरु यस नगरपालिकाको विकासका लागि उत्प्रेरकका रूपमा रहेका छन् र यस नगरको आर्थिक विकास उच्च महत्वाकांक्षाका साथ अधि वढी रहेको छ ।

आजको दिन यस नगरपालिकाको लागि विशेष महत्वपूर्ण दिन हो । यस नगरपालिकामा स्वास्थ्य र शिक्षाको गुणस्तरीयताको आवश्यकता रहेको छ । नगरपालिकाको आफ्नै वस्ने भवन बन्न सकेको छैन । वडा कार्यालयका भवनहरु बन्न बाँकी छन् । नगरस्तरीय खेल मैदान निर्माण गर्न सकिएको छैन । नगर क्षेत्रमा बालउद्यान , व्यवस्थित वधशाला , सार्वजनिक पुस्तकालय, घण्टाघर, खुलापार्क , जस्ता सार्वजनिक सम्पत्तीहरु र संरचनाहरु बन्न सकिरहेको छैन । साथै नगरपालिका राष्ट्रिय निकुञ्जसंग जोडिएकोले जंगली जनावर र मानव बीचको द्वन्द न्युनिकरण प्रभावकारी बन्न सकिरहेको छैन । यसलाइ प्रभावकारी बनाउन पर्ने कुराको महशसु गरेको छु ।

सम्पूर्ण उपस्थित महानुभावहरु

नगर सभाका सदस्य ज्यूहरु,

अव म आ. व २०७५/२०७६ को लागि नगरपालिकाले लिने नीति तथा कार्यक्रमहरु प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

०७५/०७६ को लागि प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रमहरु

दिर्घकालिन सोच : “प्राकृतिक सम्पदा सम्पन्न माडी नगर, इको कृषि पर्यटनको शहर ”

लक्ष्य : कृषि र पर्यटन विकास गरि नगरवासीको जीवनस्तर वृद्धि गरि समृद्ध नगर बनाउने ।

उद्देश्य : नागरिकलाई प्रभावकारी सेवा प्रवाह , आर्थिक सम्पन्नता र स्थानिय सुशासनको सुदृढिकरण गर्ने ।

प्राथमिकता क्षेत्र :

- १) **आर्थिक विकास :** कृषि , पर्यटन , उद्योग तथा वाणिज्य , सहकारी वित्तिय क्षेत्र ।
- २) **सामाजिक विकास :** शिक्षा , स्वास्थ्य , खानीपानी तथा सरसफाई संस्कृति प्रवर्धन, लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण (महिला, बालबालिका , जेष्ठ नागरिक , अपाङ्गता भएका व्यक्ति, दलित आदिवासी , जनजाती , मधेशी , मुस्लिम, पिछडा वर्ग आदीको प्रवर्धन)
- ३) **पुर्वाधार विकास :** सडक तथा पुल सिंचाइ , शहरी विकास, उर्जा , लघु तथा साना जलविद्युत , सञ्चार क्षेत्र समावेश गर्ने ।

- ४) वन,वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन : वन तथा भू-संरक्षण ,जलाधार ,जलवायु परिवर्तन,फोहोरमैला व्यवस्थापन ,जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन, वारुणयन्त्र सञ्चालन ।
- ५) सुशासन तथा संस्थागत विकास : मानव संसाधन विकास,संस्थागत क्षमता विकास ,राजस्व परिचालन ,वित्तिय व्यवस्थापन ,वित्तिय जोखिम न्यूनिकरण ,सार्वजनिक सुनुवाई सामाजिक परीक्षण ,आन्तरिक र अन्तिम लेखापरीक्षण ,बेरुजु फछ्यौट ,सेवा प्रवाहका मापदण्ड निर्धारण ,सेवा प्रवाहमा विद्युतीय सुचना प्रविधिको प्रयोग ,नागरिक सन्तुष्टि सर्वेक्षण र अन्तरनिकाय समन्वय ।

(क) आर्थिक विकास :

१.१ कृषि तर्फ

- १) कृषिलाई आर्थिक विकासको मेरुदण्डको रूपमा विकास गर्ने नीति लिइने छ ।
- २) हानिकारक किटनाशक औषधिको अत्याधिक प्रयोग गरी कृषि उत्पादन गरिने वर्तमान प्रविधिलाई निरुत्साहित गरी यसका लागि समुहमा आर्गनिक खेति गर्ने किसान समुह ,सहकारीलाई जैविक मल बनाउने तालिम ,विउमा अनुदान एवं आर्गनिक उत्पादनको पहिचान सहित बजारीकरणमा सहयोग गरिने छ ।
- ३) सिचाँइका लागि नहर एवं कुलोहरुको मर्मत सम्भार गर्ने कार्यलाई बजेट व्यवस्था गरिने छ ।
- ४) आर्गनिक खेति पद्धतिको प्रचार प्रसारको लागि आवश्यक सहयोग पुऱ्याइने छ ।
- ५) जडिवुटिको व्यवसायिक खेतिको विकास र विस्तारको लागि कृषक समुह, जडीबुटि सहकारी संस्थालाई आवश्यक सहयोग गरिने छ । जडीबुटी खेतीको निजीक्षेत्रलाई प्रोत्साहन गरी प्रसोधन यन्त्रको स्थापना गरिनेछ ।
- ६) सामुहिक रूपमा व्यवसायिक पशुपालन ,फलफुल खेति माछापालन ,कुखुरा पालन लाई जोड दिइनुका साथै आर्थिक सहयोग समेत गरिनेछ । र बजारीकरणको लागि सहजीकरण गरिने छ ।
- ७) रिउ नदिले वगर बनाएको क्षेत्रमा तटबन्धन कार्य गरि घाँस खेतिको लागि निजी क्षेत्रलाई प्रभावकारी बनाउने पहल गरी पशुपालन गर्ने कृषकको लागि सहजीकरण गरिने छ ।
- ८) विभिन्न संघ संस्था सगँ सहकार्य गरी पशु विमा कार्यक्रम लागु गरिने छ ।

- ९) पशु तथा कृषीलाई विमा गर्ने किसानलाई प्रोत्साहन गराइनेछ ।
- १०) सामुहिक तथा व्यवसायीक कृषि प्रणालीलाई प्रोत्साहन गर्दै पशुपालन गर्नेलाई अनुदान तथा ऋण दिने नीति अवलम्बन गरी नीतिलाई निरन्तरता गरिने छ ।
- ११) जंगली जनावरले क्षती पुऱ्याउने क्षेत्रमा बाली नालीको विमाको व्यवस्था गरिनेछ ।
- १२) सबै वडाहरुमा पशु चिकित्सा सेवा संचालनलाई जोड दिइनेछ ।
- १३) पशुपालन व्यवसायलाई प्रोत्साहन गर्दै यस वर्ष कुनै एक वडामा सामुहिक पशुपालन केन्द्र स्थापना गरिनेछ ।
- १४) बगर खेतिलाई विशेष प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- १५) जग्गाको वर्गीकरण गरिनेछ साथै कृषी जग्गा खण्डीकरण गरी प्लटीड गर्ने कार्यलाई पूर्णतया निरुत्साहित गरिनेछ ।
- १६) भूमिगत सिंचाईका लागी विशेष पहल गरिनेछ ।

१.२) पर्यटन तर्फ

- १) बाँदरमुढेमा पार्क निर्माण गरी बाँदरमुढे क्षेत्रलाई पर्यटकीय क्षेत्रको रुपमा विकास गरिनेछ ।
- २) यस क्षेत्रको पर्यटन क्षेत्रको विकासको लागि नगर पर्यटन विकास गुरुयोजना बनाई लागु गरिने छ ।
- ३) सोमेश्वर गढीलाई मुख्य पर्यटक क्षेत्र बनाउन यस आर्थिक वर्षमा विशेष जोड दिइनेछ ।
- ४) पर्यटकीय संभावना बोकेको वाल्मिकी आश्रम , गोद्धक धाम, परशुराम कुण्ड , बैकुण्ठ धाम , भ्यूटावर सहितको पुष्पलाल मदन बाटीका, सहिद पार्क, एकता स्तम्भ, शनि मन्दिर, बैराठ धुनी, त्रिवेणीधाम दिवानगर, राम-सीता गुफा, सामुदायिक वनहरुलाई पर्यटन प्रवर्द्धन र पिकनिक स्पोर्ट प्रवर्द्धनकालागि विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- ५) आदीवासी जनजाती को कलस्टरलाई केन्द्रित गरी गृह आवास(HomeStay) को निर्माण गरिनेछ ।
- ६) बाह्य पर्यटक माडीमा प्रवेश गर्न सहज बातावरण बनाउनको लागि चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज सगँ समन्वय गरी प्रवेश शुल्क र वसाईमा सहज र सस्तो बनाउन पहल गरिने छ ।

- ७) माडी क्षेत्रमा पर्यटन सम्बन्धी होटल व्यवसाय सञ्चालन गर्नेलाई केही वर्षको लागि कर छुट दिइने नीति लिईएको छ ।
- ८) माछा पोखरी क्षेत्रलाई व्यवस्थित गरी त्यसबाट पर्यटन प्रबर्द्धन गर्न माछा पार्क निर्माण गर्न पहल गरिनेछ ।
- ९) भिमदरबार क्षेत्र र द्रौपति कुण्डको उत्खनन तथा विकासका लागी विशेष पहल गरिनेछ ।
- १०) बाल्मिकी क्षेत्र विकासका लागि विशेष नीति ल्याइने छ ।
- ११) विभिन्न स्थानहरुमा स्विमिङ पुलहरुको निर्माण कार्यलाई अगाडि बढाइनेछ ।

१.३) उद्योग बाणिज्य,सहकारी तथा वित्तिय क्षेत्र

- १) यस माडी नगरपालिकामा कृषि तथा पर्यटन उद्योग स्थापनामा प्रोत्साहन गरिने छ ।
- २) उद्योग बाणिज्य शाखाको स्थापना गरिने छ ।
- ३) उद्यमशिलता तथा सीप विकास तालीमको माध्यमबाट महिला उद्यमशिलताको विकास गरी उद्योग खोल्नमा प्रोत्साहन गरिने छ ।
- ४) लघु उद्यमीहरुलाई विशेष प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- ५) यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र उत्पादित बस्तुहरुलाई सहज निकासीको व्यवस्था गरिने छ ।
- ६) सहकारी संस्थाहरु मार्फत सुपथ मुल्य पसल खोल्नमा सहजीकरण गरिने छ । त्यस्ता पसलहरुलाई आवश्यक सहयोग गरिनेछ ।
- ७) सहकारी संस्था परिचालन सम्बन्धि नीति तथा मापदण्ड बनाइने छ ।
- ८) स्थानीय सहकारी संस्थाको क्षमता अभिवृद्धी कार्यक्रम गरिने छ ।

(ख) सामाजिक विकास तर्फ :

२.१ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण

- १) महिला बालबालिका अपांग ,दलित ,आदिवासी ,जनजाति, मुस्लिम ,पिछडा वर्ग , मधेशी, द्वन्द्व पिडित, लगायत सबै वर्गका सामाजिक र आर्थिक रुपले विपन्न तथा

- कमजोर समुदायका लागि जीवन स्तरमा प्रत्यक्ष सुधार ल्याउने कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- २) दलित समुदायको घनावस्ती भएका गाउँमा आय आर्जनका विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
 - ३) लोप उन्मुख बोट र दराई जातीका लागी स्वरोजगारको कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
 - ४) दुरा, गन्धर्व जातीको प्रोत्साहन तथा उनीहरुको संस्कृती प्रवर्द्धनका लागी विशेष कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
 - ५) शिक्षा र स्वास्थ्य सबै बालबालिकाको पहुँच पुग्ने गरी कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
 - ६) अपाङ्ग र निजसँग आश्रीत परिवारलाई स्वास्थ्य उपचार विशेष जोड दिइनेछ ।
 - ७) सबै ज्येष्ठ नागरिकलाई बघौडा अस्पतालमा हुने सबै उपचारहरु निशुल्क गरिनेछ ।
 - ८) समाज विकासको मुख्य आधारशिला महिला हुन् भन्ने मुल नाराका साथ लघु उद्यमशिल महिलाहरुलाई आवश्यक आर्थिक सहयोग गरिनेछ ।
 - ९) आदिवासी जनजातीका लागि कला संस्कृति संरक्षणमा सहयोग पुऱ्याइने छ ।
 - ११) बाँदरभुला तथा कुसुमखोलामा बसोबास गर्ने सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित वस्तीलाई बाँदरभुलामा व्यवस्थित बसोबासका लागी पहल गरिनेछ र माडीका अन्यक्षेत्रमा बसोबास गर्दै आएका अव्यवस्थित वस्तीलाई पनि व्यवस्थित स्थानमा बसोबास गराईनेछ ।
 - ११) बालमैत्री स्थानीय शासन सञ्चालन सम्बन्धी कार्यक्रमहरु अगाडि वढाइने छ ।
 - १२) सार्वजनिक संरचना निर्माण गर्दा अपाङ्ग मैत्री तथा बालमैत्री संरचना निर्माण गर्नु पर्ने नीति लागु गरिने छ ।
 - १३) नगर क्षेत्रका जेष्ठ नागरिकहरुका लागि विभिन्न स्थानमा विश्राम स्थल निर्माण गरिने छ ।
 - १४) महिलाको क्षमता अभिवृद्धिकालागि विभिन्न शसक्तिकरण कार्यक्रम र आयआर्जनका लागि विभिन्न सीपमुलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
 - १५) समाज विकासको मुख्य आधारशिला महिला हुन् भन्ने मुल नाराका साथ लघु उद्यमशिल महिलाहरुलाई आवश्यक आर्थिक सहयोग गरिनेछ ।
 - १६) हिंसा पीडित महिलाको लागि छुट्टै कोषको स्थापना गरिनेछ ।

१६) हरेक वडामा मेलमिलाप केन्द्रको गठन गरी सुचारु गरिनेछ ।

२.२ शिक्षा तर्फ

- १) माडी नगरबासीलाई गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्नका लागि नगर शिक्षा योजना बनाई लागु गरिने छ । जसमा विद्यालय संयोजन , दरवन्दी मिलान जस्ता महत्वपूर्ण पक्षमा जोड दिईने छ ।
- २) विद्यालयको भौतिक निर्माणमा सहयोग गरी शैक्षिक गुणस्तर सुधार कार्यक्रममा जोड दिइने छ ।
- ३) शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्न शैक्षिक सामग्री , विज्ञान प्रयोगशाला , खेलकुद जस्ता विषयमा सहयोग पुऱ्याइने छ ।
- ४) आदिवासी , जनजाति, दलित, मुस्लिम , पिछडिएका वर्ग , महिला , पिछडिएका जनजातिका बालबालिकालाई प्रोसाहित गर्न यस्ता समुदायका उत्कृष्ट विद्यार्थी लाई पुरस्कार एवं प्रशंसाबाट सम्मान गरिनेछ ।
- ५) “सबैको लागी शिक्षा, शिक्षा सबैको लागी” भन्ने मुल नारालाई प्रभावकारी बनाइने छ ।
- ६) विपन्न परिवारका बालबालिकालाई शिक्षामा सहज पहुँच पुग्ने गरी व्यवस्था गरिनेछ ।
- ७) अनाथ विद्यार्थी साथै चेपाङ समुदायका छात्र छात्राको लागी आवासीय शिक्षाको व्यवस्था गरिने छ ।
- ८) अति विपन्न वर्गका परिवारका विद्यार्थीले उत्कृष्ट अंक ल्याई प्राविधिक शिक्षा पढ्ने छात्रछात्रालाई विशेष सम्मान र सहयोग गरिनेछ ।
- ९) बिगत सरकारले प्रदेश नं ३ का लागी माडी नगरपालिकामा निर्माण गर्ने गरी पारित गरेको बहुप्राविधिक शिक्षालयको कामलाई अगाडी बढाउनका लागी पहल गरिनेछ ।

२.३ स्वास्थ्य तर्फ

- १) माडी नगरबासीलाई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्नको लागि नगर स्वास्थ्य योजना बनाइ लागु गरिने छ । जसअनुरूप स्वास्थ्य सेवालार्ई भरपर्दो र विश्वसनीय बनाउन योजना अनुरूप कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

- २) माडीको एकमात्र सरकारी अस्पताललाई स्तरोन्नतीका लागि पहल गरी यसै वर्ष १० वर्ष थप गरी २५ शैत्याको बनाइनेछ । यस अस्पताललाई माडीको इनडोर अस्पताल बनाइनेछ ।
- ३) यस क्षेत्रमा रहेको आयुर्वेद औषधालय वघौडा अस्पताल अन्य स्वास्थ्य चौकी ,स्वास्थ्य क्लिनिकहरुको विकास र विस्तारमा सहयोग पुऱ्याइने छ ।
- ४) नगरबासी लाई स्वास्थ्य राख्नको लागि सरकारी र नीजि अस्पतालहरुको सहयोग एवं सहकार्यमा समय-समयमा स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिने छ ।
- ५) प्रतिकारात्मक तथा प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गरी मृत्युदर तथा रोग लाग्ने दरमा उल्लेखनीय रूपमा कमी ल्याइनेछ ।
- ६) प्रत्येक वडामा नगर स्वास्थ्य केन्द्रको स्थापना गरी सेवालाई निरन्तरता दिइने छ ।
- ७) स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन अशक्त असहायलाई नगरपालिका बाट विमा सेवा लाई निरन्तरता दिइने छ ।
- ८) वघौडा अस्पतालको सेवा लाइ स्तोरउन्नति गर्न भैतिक पुर्वाधार विकास विशेषज्ञ चिकित्सक को व्यवस्था र औजार उपकरणहरुको सक्दो र भरपर्दो व्यवस्थापनमा जोड गरिने छ ।
- ९) अयोध्यापुरी स्वास्थ्य चौकीलाई स्तरोन्तरी गरी प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा लैजानका लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।
- १०) गर्दी स्वास्थ्य चौकी र कल्याणपुर स्वास्थ्य चौकीमा चौबिस घण्टे सुत्केरी सेवा तथा प्रयोगशाला सेवा सुरुवातका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ११) पूर्ण संस्थागत सुत्केरी युक्त पालिका घोषणा अभियानका लागि आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाइनेछ ।
- १२) खाद्य सुरक्षाको प्रत्याभूती गरी कुपोषणमुक्त समाज बनाउँदै लगिनेछ ।
- १३) प्रत्येक स्वास्थ्य संस्थाको लागि भौतिक पुर्वाधार निर्माण गरी गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न आवश्यक जग्गा जमिन पहिचानको लागि एक उच्च स्तरीय समिति गठन गरिनेछ ।

२.४ खानेपानी तथा सरसफाइ

- १) नगर सरसफाइ अभियानका लागि गैर सरकारी संस्थाहरु सँग समन्वय र सहकार्य एवं परिचालन गरिने छ ।

- २) यस नगरपालिकाको प्रत्येक वडामा खानेपानीको समस्या समाधान गर्न खानेपानीको आपूर्तिको लागि भूमिगत जल (डिप वोरिङ) को व्यवस्थामा जोड दिइने छ ।
- ३) सबैलाई आधारभूत खानेपानी उपलब्ध गराउनका लागि संघ, संघीय सरकार ,सामुदायीक तथा गैर सरकारी संस्थाहरु ,उपभोक्ता समुहहरुको लागत सहभागितामा खानेपानी आयोजनाहरु सञ्चालन गरिने छ ।
- ४) “फोहोरलाई मोहोर बनाऔँ” भन्ने नारा सहित फोहोर वर्गिकरण गरी फोहोर व्यवस्थापन गरिनेछ ।

२.५ संस्कृति प्रवर्द्धन :

- १) आदिवासी जनजाति, दलितहरुको संस्कृती संरक्षणमा जोड दिइने छ ।
- २) थारु संग्राहलयको प्रवर्द्धन र होम स्टे सम्भाव्यता अध्ययन अनुसार प्रवर्द्धन कार्यलाई अगाडि वढाइने छ ।
- ३) दुरा, गन्धर्व, चेपाङ जातजातिको संस्कृती संरक्षणमा जोड दिइनेछ ।

(ग) पूर्वाधार विकास

- १) यस नगरपालिकाले यस वर्षदेखि ५ वर्षीय योजनामा माडीका सबै भित्री बाटोलाई कालोपत्रे गर्ने लक्ष्य राखेको छ ।
- २) यस नगरपालिकामा विगत वर्ष देखि सडक ग्रावेल गरिदै आएकोमा ग्रेडर र रोलर नलगाउदा बाटो चाडो विग्रने समस्यालाई समाधान गर्न अब देखि सडक ग्रावेल गर्दा ग्रेडर र रोलर लगाउने कामलाई अनिवार्य गरिनेछ ।
- ३) जंगली जनावर र मानव बीचको द्वन्दबाट माडीवासीले भोग्नु परेका पीडालाई कम गर्न रिउ करिडोरका लागी गरिएको लगत इस्टिमेट अनुसार निर्माण गर्न नेपाल सरकारसँग विशेष अनुरोध गरिनेछ ।
- ४) माडी उपत्यकामा सहज रुपमा यातायात सुविधा पुऱ्याउनका लागि माडी चक्रपथ निर्माणको लागी ७० किमि सडक कालोपत्रे गर्नका लागी नेपाल सरकारसँग अनुरोध गरी निर्माण कार्य अगाडी वढाइनेछ ।
- ५) माडी भरतपुर मार्गमा पर्ने खोलाहरुमा पुल निर्माणका लागि पहल गरिनेछ ।
- ६) बस्ती विकास , शहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धी आधारभूत मार्गदर्शन २०७२ अनुसार घर नक्सा पास सम्बन्धी मापदण्डलाई लागु गरिनेछ ।

- ७) यस नगरपालिका भित्रका रिउ खोला, मरोठ खोला, डांग्रे खोला, चितही खोला, मगुही खोला, रौतनि खोला, बादरमुढे खोला, रिमाल खोला, पतरे खोला, परुही खोला, टुनामुना खोला, घाँघर खोला, टम्टा खोला, बगइ खोला लगायतका खोलाहरूको बाढी नियन्त्रणलाइ विशेष ध्यान दिदै वस्ती संरक्षणमा जोड दिइने छ ।
- ८) पुराना घरहरूको अभिलेखीकरणलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- ९) नगरका युवा शक्तिहरूलाई आफ्नै भूमिमा वसी योगदान गर्न सक्ने वातावरण तयार गर्न विभिन्न व्यवसाय रोजगारी सिर्जना गर्ने तालिम शिक्षा लगायतका कार्यक्रम विभिन्न स्तरमा अधि वढाईने छ ।
- १०) नगर क्षेत्रभित्र कवडहल निर्माण गर्न पहल गरिने छ ।
- ११) सामाजिक विकृतिमा फसेका युवा शक्तिहरूलाई त्यस्ता गतिविधिबाट टाढा राख्न पुनर्स्थापना गर्ने विभिन्न कार्यक्रममा सहयोगलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- १२) समग्र खेलकुदको विकासका लागि रंगशाला निर्माणका लागि पहल गरिने छ ।
- १३) एक वडा एक व्यवस्थित खेल मैदानको अवधारणालाई लागु गरिनेछ ।
- १४) विद्युतीय सेवा विस्तारमा पहल गरिनेछ ।
- १५) माडी नगरपालिका नगर यातायात गुरुयोजना(MTMP) लाई प्राभावकारी कार्यान्वयन गरी यस नगरपालिका अन्तर्गतका बाटोलाई नक्शाङ्कन गरी व्यवस्थित गरिनेछ ।

(घ) वन बातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन तर्फ

४.१ विपद् व्यवस्थापन तर्फ

- १) माडी उपत्यकामा बग्ने सबै खोलाहरू पुरिएर मानव वस्ती जोखिम परिरहेको अवस्थामा सरोकारवालाहरू सँग समन्वय गरी खोलाहरूबाट ग्राभेल निकालेर विकास निर्माणमा प्रयोग गरी मानव वस्ति सुरक्षित गरिने छ ।
- २) खोलाहरूले कटान गरिरहेको समस्यालाई कम गर्न खोलाहरूमा तटबन्धनको कार्य गरिने छ ।
- ३) स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन समितिलाई सक्रिय बनाइने छ र विपद् जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धी विभिन्न कार्य सञ्चालन गरिने छ ।

- ४) जंगली जनावरले पुऱ्याएको वालिनाली ,पशुपन्धी र मानवीय क्षतिमा दिइदै आएको राहत अत्यन्तै न्युन भएकाले उक्त ऐन सम्सोधन गरी उचित क्षतिपुर्तिको व्यवस्था गर्न नेपाल सरकारसंग विशेष अनुरोध गरिनेछ ।
- ५) सबै प्रकारका विपद्मा पूर्व सूचनाका कारणले अत्याधिक क्षति हुन जाने हुदाँ प्राकृतिक तथा गैह्रप्राकृतिक विपदको अनुकुलन तथा प्रतिकार्य सम्बन्धि क्षमता वृद्धि तथा सूचना प्रवाह गर्न विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाको सहकार्यमा विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- ६) माडी नगरपालिका अन्तर्गतका विभिन्न नाला, खोलाहरुको नक्शाङ्कन गरिनेछ ।
- ७) नगरस्तरीय जलवायु अनुकुलन तथा विपद जोखिम व्यवस्थापन योजनाको अद्यावधिक गरिनेछ ।
- ८) भवननिर्माण आचारसंहिता कडाइका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- ९) अति जोखिम क्षेत्रमा सुरक्षित आश्रय स्थल निर्माण गरिनेछ ।

४.२ वन तथा वातावरण तर्फ :

- १) सडक कालोपत्रे गर्दा नै सडकको दुई किनारामा बृक्षारोपण सहितको योजना बनाइनेछ ।
- २) बढी फोहोर हुने बजारहरुमा निजीक्षेत्रको सहकार्यमा सफा सुन्दर बजारको निर्माणको अभियान सुरु गरिनेछ ।
- ३) माडी नगरपालिकालाई सफा र स्वच्छ राख्न हरेक घर बाट सड्ने र नसड्ने फोहोरहरुको वर्गिकरण गरी फोहर व्यवस्थापन गर्ने कार्य अगाडी वढाइने छ जसका लागि आफ्नो फोहोर आफै व्यवस्थापन गर्न लगाइने छ ।
- ४) हरेक नगरवासीलाई आफ्नो घर आँगन सफा राख्न जिम्मेवारी वनाइनेछ र “हाम्रो आँगन, राम्रो आँगन” कार्यक्रम संचालन गरी हरेक घरको आगनमा फुलबारी निर्माण गर्ने अभियान संचालन गरी सुन्दर तथा वातावरण मैत्री घर राख्न सबैलाई उत्प्रेरित गरिनेछ । यसरी वातावरणमैत्री घर वा समुदायलाई उचित पुरस्कारको व्यवस्था गरिनेछ । साथै जथाभावि फोहर गर्ने लाई दण्ड जरिवानाको व्यवस्था लागु गरिने छ ।
- ५) सहरलाई हरित घर निर्माण सम्पन्न प्रमाणपत्र लिदा कम्तिमा २ वटा विरुवा रोपेको हुनु पर्ने व्यवस्था लागु गरिने छ ।
- ६) प्लाष्टिकको प्रयोगलाई निरोत्साहित गरिनेछ साथै प्लाष्टिकजन्य फोहोरलाई सुइरो कार्यक्रम संचालन गरि आयआर्जनको स्रोत बनाइने छ ।

७) वातावरणमैत्री टोल घोषणालाई बढावा दिइनेछ ।

(ड) सुशासन तथा संस्थागत विकास :

- १) कार्यालय व्यवस्थापन सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता ल्याइने छ ।
- २) यस आर्थिक वर्षबाटै नगर कार्यालयमा विद्युतीय उपकरण जडान गरी सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- ३) प्रशासनिक खर्चलाई नगरपालिका संचालन अनुदान निर्देशिका २०६७ बमोजिमको सीमा भित्र राख्न आन्तरिक राजस्व बृद्धि एवम प्रशासनिक खर्च मितव्ययी बनाउन अधिकतम प्रयोग गरिने छ ।
- ४) स्थानीय शान्ति सुरक्षा कायम गर्न एवं सामाजिक विकृति विसंगति विरुद्धका गतिविधिहरु रोक्न सामुदायिक मेलमिलाप सेवा समिति शान्ति समिति ,इलाका प्रहरी कार्यालय माडी,सशस्त्र प्रहरी बल छरछरे र बादरभुला सगँको सहकार्यमा कार्यक्रम सञ्चालन एवं सहयोगको लागि निरन्तरता दिइने छ ।
- ५) नगरपालिकाको नागरिक वडापत्रलाई डिजिटल रुपमा तयार गरिने छ ।
- ६) नगरपालिकाको आम्दानी खर्च अर्धवार्षिक रुपमा सार्वजनिकीकरण गरिने छ ।
- ७) नगरपालिकामा संचालित विकास निर्माण लगायत सबै कार्यक्रमहरुको नियमित अनुगमन प्रगति समिक्षा समन्वय बैठक ,सार्वजनिक सुनुवाई,सामाजिक परिक्षण आदि मार्फत सुशासनमा जोड दिइने छ ।
- ८) यस नगरपालिकाको क्षमता विकासको लागि जनप्रतिनिधिहरु एवं कर्मचारीहरुलाई आवश्यक तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ९) यस नगरपालिका भित्र सम्पूर्ण उद्योग व्यवसायलाई दर्ता नवीकरणलाई अनिवार्य गरी सेवा प्रवाहसँग आवद्ध गरिने छ ।
- १०) नगरपालिकाको नगर कार्यपालिका कार्यालय र वडा कार्यालयबाट हुने सम्पूर्ण कामकाजको पारदर्शिता र जवाफदेहिताको लागि सार्वजनिक सुनुवाई लाई निरन्तरता दिइने छ ।
- ११) उपभोक्ता समिति अमानत ,एवं निर्माण व्यवसायबाट हुने गुणस्तरियता परीक्षणका लागि निर्माण कार्यको सामाजिक परिक्षणलाई अनिवार्य गरिनेछ ।
- ११) यस नगरपालिकाका वडा कार्यालयहरु र नगर कार्यपालिका कार्यालय बीच विद्युतीय नेटवर्किङ गरी विद्युतिय सुशासनमा जोड दिइने छ ।

१२) यस नगरपालिकामा रहेको सुभावाव पेटीकालाई व्यवस्थित गरिनेछ । सुभावावलाई मार्गदर्शक नीतिका रूपमा ग्रहण गरिनेछ ।

५.२ राजस्व तथा वित्तीय व्यवस्था

- १) विकासका लागि कर भन्ने नारा अनुरूप माडी क्षेत्रको विकासको लागि नेपालको संविधान २०७२ मा स्थानीय तहले लगाउन सकिने करका अधिकारहरुलाई प्रयोग गरी करहरु लगाइने छ ।
- २) नागरिकहरुलाई कर तिर्ने बानी बसाल्नको लागि कर सम्बन्धी चेतनामुलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ ।
- ३) करका दायराहरु विस्तार गरिने छ र करका दरहरु जनताले तिर्न सक्ने गरी तोक्ने नीति लिइने छ ।
- ४) आन्तरिक लेखा परिक्षण शाखाको स्थापना गरी वित्तीय खर्चलाई प्रभावकारी बनाइने छ ।
- ५) गत विगतका पेशिक बेरुजु रकमको अभिलेखिकरण गरी शुन्य पेशकी बेरुजु अभियानलाई अवलम्बन गरिनेछ ।
- ६) यस नगर कार्यपालिका कार्यालयको लेखा जिन्सीलाई कम्प्युटरकृत गरी सफ्टवेयर प्रणालीबाट व्यवस्थित गरिनेछ ।

सभा अध्यक्ष ज्यू,

यस नगरपालिकाको प्राकृतिक स्रोत साधन, आन्तरिक राजस्व, केन्द्रबाट प्राप्त हुने अनुदान, यस नगरपालिकाका मेसिनरी औजार उपकरणको परिचालन, ,केन्द्र र प्रदेश सरकार बाट प्राप्त हुने विभिन्न किसिमका अनुदान समेत गरी आ.व ०७५/०७६ मा नगरपालिकाको जम्मा आमदानी रु ९०,३८,३५,०००।- (अक्षरुपी नब्बे करोड अड्तीस लाख पैँतिस हजार मात्र) अनुमान गरेको छु । त्यसै गरी यस नगरपालिकाको चालु तर्फ रु १४,२७,३५,०००।- (अक्षरुपी चौध करोड सत्ताइस लाख पैँतिस हजार मात्र) र पुँजीगत तर्फ रु ७६,११,००,०००।- (अक्षरुपी छेयत्तर करोड एघार लाख मात्र) गरी जम्मा रु ९०,३८,३५,०००।- (अक्षरुपी नब्बे करोड अड्तीस लाख पैँतिस हजार मात्र) खर्च अनुमान गरेको छु ।

अन्त्यमा

संघीयताको वास्तविक कार्यान्वयन हुने स्थानीय तह अन्तर्गत यस माडी नगरपालिकाको समृद्धी र विकास लागि संघ ,प्रदेश सरकार ,सम्पूर्ण राजनीतिक दलहरु संघ संस्थाहरु विदेशी दाताहरुबाट सहयोग र समन्वयको अपेक्षा गरेको छु ।

गत एक बर्ष नयाँ अभ्यास भएको कानुन र कार्यविधि बनि नसकेको अवस्थामा नगरपालिकालाई कार्य सञ्चालन गर्नु पर्ने अवस्था रहेको थियो त्यसमा सहयोग गर्नु हुने सम्पूर्ण पक्षहरुलाइ धन्यवाद आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु । यस बजेट तर्जुमाको क्रममा खटिने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिहरु र कर्मचारीहरुलाइ धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

.....धन्यवाद